

LETNO POROČILO CENTRA ZA STROKOVNO POMOČ IN PODPORO OTROKOM IN MLADOSTNIKOM S POSEBNIMI POTREBAMI IN NJIHOVIM DRUŽINAM ZA LETO 2019

Center za strokovno pomoč in podporo otrokom in mladostnikom s posebnimi potrebami in njihovim družinam je v letu 2019 sledil načrtovanim ciljem. Zaposleni smo izvajali dejavnosti z vseh področij, ki smo jih navedli v prijavnici.

Na področju zgodnjega odkrivanja in diagnostike otrok s posebnimi potrebami smo sodelovali z vrtci in osnovnimi šolami v regiji. Izvedli smo diagnostike v vrtcih Črnomelj in Semič. Opazovali smo konkretnega otroka ali delovanje celotne skupine. Po opazovanju smo izvedli svetovanja strokovnim delavkam in staršem ter po potrebi napisali poročilo in/ali starše povabili v Svetovalnico. Diagnostiko in svetovanje staršem smo izvajali tudi za otroke izven vrtcev in OŠ in sicer v Svetovalnici Črnomelj.

Diagnostika osnovnošolskih otrok s specifičnimi učnimi težavami je bila izvedena še v Svetovalnici Črnomelj in Semič ter na naslednjih osnovnih šolah: OŠ Loka, OŠ Vinica, OŠ Semič, OŠ Dragatuš, OŠ Podzemelj, OŠ Šmihel in OŠ Center. Potekala je v obliki opazovanja v razredu, pogovorov z učenci in s strokovnimi delavci ter uporabo različnih diagnostičnih materialov. Izvedli smo tudi presejalni bralni test, pri katerem je sodelovalo 42 tretješolcev iz OŠ Semič, podružnične OŠ Štrekljevec in OŠ Stari trg ob Kolpi.

Na področju celostne obravnave otroka in mladostnika s posebnimi potrebami z ali brez odločbe in z učnimi težavami, ki ne izvirajo nujno iz osnovnih posebnih potreb, ampak iz drugačnega kulturnega okolja (npr. romski otroci, priseljenci), nizkega socialnega statusa družine, težke življenjske situacije ali stiske, v kateri se je znašla družina ali otrok in ima za posledico slabše učno in socialno funkcioniranje, smo izvajali dodatno strokovno pomoč otrokom in učencem. Pomoč smo redno izvajali v OŠ Loka Črnomelj in Vrtcu Črnomelj in Dragatuš, OŠ Semič, OŠ Dragatuš, OŠ Vinica, OŠ Center in na srednji Kmetijski šoli Grm in na biotehniški gimnaziji.

Otrokom, ki v odločbi nimajo (glede na težave) potrebnega strokovnjaka, smo nudili dodatno specialpedagoško, logopedsko in fizioterapevtsko podporo ter strokovno pomoč psihologa. Za izvajanje fizioterapevtskih obravnav smo vključili zunanjega izvajalca - nevrofizioterapevta. Obravnave je izvajal 3x mesečno. Poleg rednih obravnav je izvedel tudi odkrivanje učencev s

težavami na gibalnem področju (hospitiranje pri urah športne vzgoje) in nudil svetovanje učiteljem, ki učence poučujejo. Logopedska pomoč se je izvajala za učence OŠ Dragotina Ketteja Novo mesto. Organizirali smo sovrstniško popoldansko učno pomoč za učence s prilagojenim programom z nižjim izobraževalnim standardom. Od januarja do marca 2019 je pri nudenju učne pomoči sodelovala tudi prostovoljka iz Srednje šole Črnomelj. V učno pomoč so bili vključeni 3 učenci.

Prostočasne delavnice so potekale na OŠ Milke Šobar – Nataše in OŠ Loka. Od januarja do junija 2019 so bili v delavnice vključeni učenci 8. in 9. razreda prilagojenega izobraževalnega programa z nižjim izobrazbenim standardom OŠ Milke Šobar - Nataše in učenci 8. razreda OŠ Loka. Od septembra v delavnicah sodelujejo vsi učenci dveh 9. razredov OŠ Loka (skupaj 39 učencev). Izvajamo jih enkrat mesečno z vsakim razredom. Vsebine so namenjene razvijanju pozitivnega samovrednotenja in socialnih kompetenc. Redno smo izvajali praktične skupinske delavnice za odkrivanje in razvoj talentov ter krepitev močnih področij, in sicer so bile to: likovno-tehnična, glasbeno-instrumentalna, plesno-gibalna ter dramsko-gledališka. V delavnice so bili vključeni otroci različnih osnovnih šol in šole s prilagojenim programom (skupaj 12 otrok).

Na področju svetovanja, izobraževanja in podpore vzgojiteljem v vrtcih in učiteljem v osnovnih in srednjih šolah smo izvajali predavanja, individualna svetovanja in delavnice. Svetovanja so bila namenjena predvsem seznanitvi strokovnih delavcev z značilnostmi otrok s posebnimi potrebami in načinih dela z njimi, pripravi dokumentacije za postopek usmerjanja. Pomagali smo pri načrtovanju, izdelavi, izvajanju in evalvaciji IP in Izvirnega delovnega projekta pomoči za učence oziroma otroke. Svetovanje smo izvajali v OŠ Loka Črnomelj, Vrtec Črnomelj, OŠ in vrtec Dragatuš, OŠ in vrtec Semič in OŠ Vinica ter OŠ Veliki Gaber, OŠ Bršljin, OŠ Dolenjske Toplice, OŠ Šmihel, POŠ Birčna vas, vrtec Pedenjped (enote: Sapramiška, Metka, Ostržek, Pedenjped); SŠ Sevnica, vrtec Ciciban, vrtec Metlika, vrtec Stopiče, OŠ Drska, OŠ Mokronog, OŠ Šmihel in OŠ Center. Strokovnim delavcem smo pomagali tudi pri izbiri didaktičnega materiala in zanje pripravili pripomočke za delo z otrokom.

Strokovni delavci smo za učitelje in vzgojitelje izvedli več izobraževanj:

- Kako za branje motivirati učence, ki imajo pri tem težave?
- Načini reševanja konfliktov
- Delo z učenci/otroki z MAS
- Uvajanje strukture pri delu z učenci z MAS
- Prikaz uporabe in izdelava pripomočkov za delo z MAS
- Reševanje konkretnih težav pri delu z učenci z MAS
- Prilagoditve pri delu z učenci s posebnimi potrebami

- Učne težave in primanjkljaji na posameznih področjih učenja
- Socialne zgodbe in njihova vloga pri oblikovanju pozitivne klime v razredu
- IP in strokovna skupina
- Predstavitev oseb s posebnimi potrebami

Organizirali smo predavanja zunanjih predavateljev. Namenjena so bila strokovni in širši javnosti:

- Urška Smolič: Pohvale
- Urša Zakrajšek: Tapkanje
- Boštjan Kotnik: Čustveno vedenjske motnje in sodobna šola
- Nina Čelešnik Kozamernik: Skotopični/Irlen sindrom

Pri delu smo nudili podporo družini otroka s posebnimi potrebami. Potekala je v obliki individualnega svetovanja (v popoldanskem času Svetovalnica oziroma Strokovne urice) ali diagnostike. Pri tem smo sodelovali z ustanovo, v katero je vključen otrok, pa tudi s Posvetovalnico Novo mesto, Razvojno ambulanto in drugimi strokovnimi ustanovami. V okviru strokovnih uric se je izkazala potreba po obravnavah v multisenzorni sobi. Oblikovali smo tudi eno skupino za starše in izvedli 10 srečanj. Vanjo je bilo vključenih 5 staršev učencev, ki obiskujejo OŠ Dragotina Ketteja. V letu 2019 smo organizirali tudi dve predavanji, namenjeni staršem, in sicer je bilo eno izvedeno s strani zaposlene v Strokovnem centru (v mesecu januarju za starše vrtca Metlika z naslovom Vloga staršev pri vzgoji otrok) ter eno, ki sta ga izvedli zunanji strokovnjakinji v mesecu septembru (naslov Ustrezno odzivanje na izzive sodobne vzgoje).

Od januarja do maja 2019 smo na OŠ Dragotina Ketteja in na Srednji kmetijski šoli in biotehniški gimnaziji Sevnica dvakrat tedensko izvajali program Dnevnega centra, ki v okviru strokovnega centra izvaja naslednje aktivnosti strokovnega spremljanja in usmerjanja: razvijanje učnih in delovnih navad (pomoč pri domačih nalogah in učenju, pomoč pri skrbi zase in razvijanju samostojnosti); kvalitetno preživljanje prostega časa; nudenje psihosocialne opore (informiranje, individualno svetovanje, usmerjanje pri reševanju osebnih stisk in stisk v zvezi z učnim procesom); usmerjanje pri prehajanju v novo (mestno) okolje, ter pri spoznavanju novih šolskih prostorov ter tudi pri navezovanju osebnih stikov z novimi ljudmi (vrstniki, učitelji, šofer avtobusa itd.); sodelovanje z učitelji na srednjih šolah, v katere so mladostniki vpisani (govorilne ure, posvetovanje glede učnih in vedenjskih pojavov, roditeljski sestanki); redno sodelovanje s starši teh mladostnikov (govorilne ure, svetovanje glede organizacije dela in spodbujanja samostojnosti), sovrstniška pomoč. V Dnevni center je bilo vključenih 9 mladostnikov. Delovanje aktivnosti Dnevnega centra smo zaključili v mesecu juniju 2019 s posebnim dogodkom »Palačinkijada«, katere se je udeležilo 31 obiskovalcev

(obravnavani otroci in dijaki, starši, svetovalni delavci, gostje). Predstavljen jim je bil program strokovnega centra, Dnevnega centra in praktičnih delavnic.

Na področju razvoja, izdelave in izposoje didaktičnih pripomočkov in opreme, učil in računalniške opreme smo dopolnili zbirko didaktičnega materiala oz. pripomočkov in diagnostičnih testov (kolesa Olifu, bralni test, SNAP in SNAP-V) in opremo (opazovalno okno). Posodobili smo katalog didaktičnih pripomočkov in opreme ter katalog strokovne literature in katalog montessori materiala. Zbirka montessori materiala je na voljo za delo v novo opremljeni učilnici za skupinsko delo. Organizirali smo predstavitev uporabe montessori materialov za zainteresirane učitelje OŠ Milke Šobar - Nataše. V OŠ Dragatuš in OŠ Podzemelj, OŠ Šmartno pri Litiji, OŠ Loka so si opremo tudi izposojali. Didaktične pripomočke in strokovno literaturo so si v največji meri izposojali učitelji OŠ Milke Šobar - Nataše oz. OŠ Dragotina Ketteja.

Ohranili smo usklajeno sodelovanje z vrtci, osnovnimi in srednjimi šolami ter ostalimi vladnimi in nevladnimi ustanovami pri odkrivanju, svetovanju in obravnavi otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami. Poleg vrtcev in osnovnih šol na Dolenjskem in v Beli krajini smo sodelovali še s Posvetovalnico za učence in starše Novo mesto, z razvojno ambulanto, Društvom za razvijanje prostovoljnega dela iz Novega mesta, s srednjo kmetijsko šolo Grm in biotehniško gimnazijo, OE Rdečega križa Novo mesto in Centrom IRIS. V okviru svetovanja in poklicnega usmerjanja je zaposlena izvedla tudi strokovno svetovanje na OŠ Veliki Gaber.

Izvedli smo še druge strokovne dejavnosti in podporno delo v korist otrok s posebnimi potrebami. Organiziranih in izvedenih je bilo 6 srečanj Druženja s konji in jahanja, v Semiču smo organizirali in izvedli festivala Video S-Factor in Igraj se z mano z okrog 700 udeleženci. Za videe, v katerih nastopajo učenci s posebnimi potrebami in njihovi vrstniki iz večinskih šol in vrtcev, je na spletu glasovalo več kot 7.000 ljudi, do konca maja 2019 pa so na spletu dosegli preko 30.000 ogledov, s čimer dosegamo cilj festivala - širjenje zavedanja širše javnosti o možnostih in ustvarjalnosti oseb s posebnimi potrebami.

V OŠ Milke Šobar-Nataše smo pričeli z uvajanjem novih oblik in metod dela, ko smo učencem ponudili možnost reševanja sporov z mediacijo. Za učence šole smo pripravili delavnice, na kateri so lahko spoznali, kaj je to mediacija in kako lahko rešijo spor na miren način in najdejo rešitev, s katero bosta obe strani zadovoljni. Z vključitvijo v mediacijo razvijajo komunikacijske veščine in spretnosti v reševanju konfliktov.

Udeležili smo se več izobraževanj: Delo s Play attention, Dnevi defektologov Srbije, Pregledno izobraževanje o delu v Montessori osnovni šoli, SNAP, Pohvale, Tapkanje, Skotopični sindrom,

Posvet Motivacija pri delu z učenci v OŠ, delavnica programa Communicator 5 (komunikator Tobii), Senzomotorna integracija, stimulacija in snoezelen pri osebah z okvaro centralnega živčnega sistema, 1. mednarodna konferenca Drugačnost – naš izziv in dolžnost. Na MIZŠ smo se udeležili izobraževanja Spremljanje in poročanje o izvajanju evropske kohezijske politike 2014-2020.

Obiskali smo tudi Strokovni center za podporo inkluziji, ki deluje na OŠ Poldeta Stražišarja Jesenice in je prav tako vključen v projekt »Mreža strokovnih institucij«.

Redno smo se srečevali z zunanjo evalvatorico, pripravljali poročila in evalvacije. Udeleževali smo se sestankov na MIZŠ, pripravili vizijo delovanja strokovnih centrov v prihodnosti, šolam in vrtcem, razvojni ambulanti, Posvetovalnici Novo mesto in Zavodu za zaposlovanje smo razdelili predstavitvene zloženke.

V okviru projekta so tekle tudi dejavnosti za vodenje in koordiniranje projekta ter informiranje in komuniciranje z javnostmi o obstoju in delovanju strokovnega centra, o pomenu celostne in enovite pomoči otrokom in mladostnikom s posebnimi potrebami. Želimo, da je čim več staršev, strokovnjakov in ustanov obveščeni o možnostih, ki jih v korist otroka in mladostnika ponuja strokovni center. Tako so ves čas trajanja projekta nastajali: spletna stran, obvestila, plakati, prispevki v časopisih, na spletu, televiziji in radiu.

V spodnji tabeli so prikazani načrtovani in realizirani kazalniki za leto 2019 za oba partnerja projekta skupaj.

Kazalnik (naziv kazalnika)	2019		Kumulativni kazalniki 2017-2019
	načrtovano	realizirano	
Število vključenih otrok in mladostnikov	75	177	607*
Število vključenih družin	24	79	210**
Število strokovnih delavcev, vključenih v izvajanje strokovnih nalog v strokovnem centru	8	9	9
Število izobraževanj	6	34	61
Število udeležencev na izobraževanjih	20	964	1479

Število podpisanih dogovorov s sodelujočimi vzgojno-izobraževalnimi zavodi ali drugimi institucijami	10	16	35***
--	----	----	-------

* Od tega je 107 otrok in mladostnikov, ki so obravnavani v več kot enem koledarskem letu.

** Od tega je 43 družin, ki so bile vključene v več kot enem koledarskem letu.

*** Za leti 2017 in 2018 je bila uporabljena drugačna metodologija. Za 2019 in v kumulativnem seštevku smo uporabili metodologijo, ki je bila sprejeta 13. novembra 2019 na MIZŠ.

Odgovorna oseba upravičenca:

MATJAŽ BARIČ

V ČRNOMLJU, 27. 1. 2020